

Nazwa przedmiotu: Metodyka prowadzenia zespołów wokalnie-instrumentalnych		Rok akademicki
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot: Wydział Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Rytmiki		2022/2023 2023/2024 2024/2025
Nazwa kierunku: EDUKACJA ARTYSTYCZNA W ZAKRESIE SZTUKI MUZYCZNEJ		
Forma studiów: stacjonarne I st.	Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Specjalność: Dyrygentura Chóralna		Rok I-III / semestr II-VI
Język przedmiotu: polski	Forma zajęć: wykład	Wymiar zajęć: 150 godzin
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Dyrygentury Chóralnej prof. dr hab. Dariusz Zimnicki Pedagogy prowadzący przedmiot: prof. dr hab. Dariusz Zimnicki, dr Anna Bednarska, dr Wojciech Pławner	
Cele przedmiotu	Student zdobywa wiedzę na temat techniki wokalne w zespole chóralnym. Uczy się właściwego nazewnictwa metodologicznego, profesjonalnego formułowania uwag i wskazówek. Opanowuje wiedzę z zakresu fizjologii i anatomii narządu głosowego, powstawania dźwięku wokálnego. Poznaje sposoby i metody rozwiązywania problemów brzmieniowych w chórach różnych rodzajów. Uczy się kryteriów oceny jakości śpiewu i brzmienia zespołu chóralnego. Poznaje metody pracy i doświadczenia różnych dyrygentów, poznaje specyfikę pracy z chórami dziecięcymi i młodzieżowymi, kształci indywidualne. Zapoznaje się z problematyką organizacji i prowadzenia zespołów instrumentalnych, orkiestr kameralnych, dętych i symfonicznych.	
Wymagania wstępne	Student powinien posiadać wiedzę na temat funkcjonowania narządu głosowego oraz umiejętność poprawnego śpiewu w zakresie przewidzianym programem nauki emisji głosu na I roku studiów. Powinien posiadać umiejętność śpiewania w zespole chóralnym na poziomie przewidzianym programem I roku studiów na zespołach wokalnych i w chórze uczelnianym. Powinien osiąść znajomość zasad muzyki na poziomie szkoły muzycznej II stopnia, znajomość podstaw techniki dyrygenckiej na poziomie I roku studiów I stopnia.	

Kod efektu	PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	Przypisanie do efektów specjalnościowych (kierunkowych)
------------	--	---

W zakresie WIEDZY (W) absolwent zna i rozumie:		
1	miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych;	D.1/E.1. W1.
2	podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć;	D.1/E.1. W2.
3	integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania – tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału;	D.1/E.1. W3.
4	kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1/E.1. W4.
5	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć;	D.1/E.1. W5.

6	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;	D.1/E.1. W6.
7	organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową;	D.1/E.1. W7.
8	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów;	D.1/E.1. W8.
9	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1/E.1. W9.
10	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	D.1/E.1. W10.
11	egzaminami kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	D.1/E.1. W11.
12	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1/E.1. W12.
13	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1/E.1. W13.
14	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	D.1/E.1. W14.
15	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1/E.1. W15.

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI (U) absolwent potrafi:

16	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej, oraz z kompetencjami kluczowymi;	D.1/E.1.U 1.
17	przeanalizować rozkład materiału;	D.1/E.1.U 2.
18	identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;	D.1/E.1.U 3.
19	dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;	D.1/E.1.U 4.
20	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	D.1/E.1.U 5.
21	podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	D.1/E.1.U 6.
22	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1/E.1.U 7.
23	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1/E.1.U 8.
24	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1/E.1.U 9.
25	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	D.1/E.1.U 10.
26	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1/E.1.U 11.

	W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH (K) absolwent jest gotów do:	
27	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;	D.1/E.1.K 1.
28	popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;	D.1/E.1.K 2.
29	zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;	D.1/E.1.K 3.
30	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1/E.1.K 4.
31	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1/E.1.K 5.
32	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1/E.1.K 6.
33	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1/E.1.K 7.
34	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1/E.1.K 8.
35	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	D.1/E.1.K 9.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Semestr 2.		Liczba godzin
<ol style="list-style-type: none"> 1. Teoretyczne podstawy śpiewu chóralnego, struktura dźwięku wokalnego, budowa i funkcja narządu głosowego; 2. Kształcenie elementów techniki wokalnej, prowadzenie głosu – sposoby kontroli czynności technicznych; 3. Kryteria akustycznej oceny dźwięku wokalnego, kształtowanie barwy dźwięku, formanty; 4. Dykcja w śpiewie, systemy fonetyczne języków obcych. wpływ słowa na artykulację muzyczną, słowo nośnikiem dźwięku i sensu w utworze chóralnym; 5. Rozwój fizyczny aparatu głosowego dziecka, zagadnienie mutacji głosów, higiena głosu dziecka; 6. Chór dziecięcy i młodzieżowy. 		30
Semestr 3.		Liczba godzin
<ol style="list-style-type: none"> 7. Metody kształcenia wokalnego chóru: sposoby i cele rozśpiewywania chóru, zasady konstruowania ćwiczeń wokalnych; 8. Dyrygent chóru jako kierownik artystyczny, organizator i lider grupy społecznej. pożądane cechy osobowości, wymagane kompetencje; 9. Psychologia zachowań w zespole, sukces i kryzys, dysfunkcje w pracy zespołu artystycznego; 10. Tworzenie zespołu chóralnego, zasady rekrutacji, repertuar dydaktyczny. 		30
Semestr 4.		
<ol style="list-style-type: none"> 11. Repetytoria przygotowujące do egzaminu; 12. Zagadnienia techniki dyrygenckiej i różnice w dyrygowaniu zespołem wokalnym a instrumentalnym; 13. Metodyka prowadzenia prób. 		30
Semestr 5.		
<ol style="list-style-type: none"> 14. Podstawowe wiadomości z dziedziny instrumentoznawstwa; 15. Problematyka smyczkowania i artykulacji oraz znajomości technik gry na instrumentach smyczkowych; 16. Możliwości techniczne brzmieniowe instrumentów dętych drewnianych; 17. Artykulacja, technika gry na instrumentach dętych blaszanych oraz ich właściwości brzmieniowe; 18. Zapis, instrumentarium i sposoby gry na instrumentach perkusyjnych; 19. Zagadnienia metodyczne i wykonawcze szkolnych zespołów instrumentalnych: np. akordeonowych, fletów prostych, instrumentów perkusyjnych oraz instrumentarium Orffa; 20. Praca z partyturą, sposoby oznaczania zmian dynamicznych, agogicznych, metrycznych, planów brzmieniowych, budowy formalnej. 		30
Semestr 6.		
<ol style="list-style-type: none"> 21. Problematyka związana z wyważeniem proporcji brzmienia poszczególnych grup instrumentów orkiestry; 22. Zagadnienia z dziedziny uwarunkowań psychologicznych pracy dyrygenta oraz reakcji grupy na prezentowane postawy i sposoby kierowania; 23. Metodologia planowania faz pracy nad przygotowaniem dzieła muzycznego; 24. Zagadnienia pracy nad interpretacją dzieła w zależności od jego stylu historycznego oraz budowy formalnej; 25. Ćwiczenia z zespołem instrumentalnym w zakresie praktycznej umiejętności prowadzenia próby z orkiestrą smyczkową i zespołem instrumentów dętych; 		30

Metody kształcenia

1. Wykład problemowy;
2. Wykład konwersatoryjny;
3. Wykład z prezentacją nagrań audio i wideo;
4. Wykład z prezentacją multimedialną;
5. Praca zespołowa, ćwiczenia w grupie;
6. Praca indywidualna;
7. Rozwiązywanie zadań artystycznych;
8. Prezentacja referatów przygotowanych przez studentów;
9. Ćwiczenia w formie poprowadzenia próby z zespołem wokalnym i instrumentalnym;
10. Wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego przedmiot.

Weryfikacja efektów uczenia się

Metody weryfikacji	Nr efektu ¹
1. Egzamin (standaryzowany, na bazie problemu);	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36
2. Kolokwium ustne;	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36
3. Kolokwium pisemne;	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36
4. Projekt, prezentacja;	6, 11, 12, 15
5. Kontrola przygotowanych projektów;	2, 3, 5, 15, 30
6. Realizacja zleconego zadania;	2, 7, 10, 12, 14, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 33
7. Wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego przedmiot.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36

Korelacja efektów uczenia się z treściami i metodami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji²

Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1, 8, 11, 21	1, 2, 10	1, 2, 3, 7
2	1, 6, 20	1, 2, 6, 10	1, 2, 3, 5, 6, 7
3	1, 7, 20	1, 2, 10	1, 2, 3, 5, 7
4	6, 8, 9, 23	1, 5, 10	1, 3, 7
5	2, 13, 24	2, 5, 10	1, 2, 5, 7
6	1, 2, 3, 5, 7, 13, 15, 16, 17, 18, 19	1, 3, 9, 10	1, 2, 3, 4, 7
7	6, 8, 10, 26	1, 4, 5, 6, 10	1, 3, 6, 7
8	1, 10, 20	1, 4, 8, 10	1, 2, 3, 7
9	6, 11, 13, 23	1, 4, 10	1, 2, 3, 7
10	6, 7, 20	1, 5, 10	1, 2, 3, 6, 7
11	6, 8, 10, 11, 23	1, 2, 10	1, 2, 3, 4, 7
12	2, 3, 5, 6, 7, 20	1, 2, 3, 10	1, 2, 3, 4, 6, 7
13	6, 8, 9, 23	1, 2, 10	1, 2, 3, 7
14	1, 2, 6, 8, 12, 15, 20	1, 2, 5, 10	1, 2, 3, 6, 7
15	6, 10, 21, 27	1, 2, 4, 10	1, 2, 3, 4, 5, 7
16	1, 8, 11, 21	1, 2, 10	1, 2, 3, 7
17	11, 24	1, 10	1, 2, 3, 7
18	1, 8, 11, 21	1, 2, 10	1, 2, 3, 7

¹ odnosimy się do uprzednio sformułowanych przez nas efektów uczenia się² należy podać numer efektu uczenia się, numery odpowiednich zakresów treści kształcenia oraz przyporządkować im metody kształcenia i weryfikacji (podać numery)

19	6, 9, 26	1, 4, 5, 9, 10	1, 2, 3, 6, 7
20	6, 9, 23	1, 5, 10	1, 2, 3, 7
21	6, 10, 24	1, 8, 10	1, 2, 3, 7
22	6, 9, 26, 27	1, 7, 9, 10	1, 2, 3, 6, 7
23	6, 21, 24	1, 6, 10	1, 2, 3, 6, 7
24	10, 11, 20	1, 2, 6, 10	1, 2, 3, 7
25	6, 7, 8, 9, 26	1, 2, 5, 7, 10	1, 2, 3, 6, 7
26	6, 7, 8, 9, 26	1, 2, 5, 7, 10	1, 2, 3, 6, 7
27	6, 7, 8, 9, 26	1, 2, 5, 7, 10	1, 2, 3, 6, 7
28	4, 5, 6, 11, 16, 17, 18, 19, 25, 27	1, 2, 10	1, 2, 3, 7
29	2, 5, 7, 13, 26	1, 2, 5, 9, 10	1, 2, 3, 6, 7
30	6, 14, 27	1, 2, 3, 4, 10	1, 2, 3, 5, 7
31	6, 9, 10, 26	1, 2, 5, 10	1, 2, 6, 7
32	6, 9, 13, 14, 23, 26	1, 2, 5, 10	1, 7
33	2, 3, 4, 8, 16, 21, 22, 24	1, 2, 6, 10	1, 2, 6, 7
34	6, 8, 9, 20, 15, 17, 25, 27	1, 2, 6, 10	1, 2, 3, 7
35	6, 8, 9, 20, 15, 17, 25, 27	1, 2, 6, 10	1, 2, 3, 7

Warunki zaliczenia

Kontrola obecności na zajęciach zgodnie z postanowieniami regulaminu studiów, pozytywne zaliczenie kolokwium, egzaminu i zadań praktycznych, aktywne uczestnictwo w zajęciach

Literatura podstawowa

J. Bok - *O konieczności rozśpiewania chóru*
A. Szaliński - *Muzykowanie zespołowe*
A. Szaliński - *Problemy wykonawcze współczesnej muzyki chóralnej*
W. Bregy - *Elementy techniki wokalne*
J. K. Lasocki - *Chór*
E. Ordyk-Czyżewska, *Wybrane zagadnienia sztuki chóralnej*
H. Sobierajska - *Uczymy się śpiewać*
L. Łukaszczyński - *Pielęgnacja kształcenie i rozwijanie głosu dziecka*
J. Zabłocki - *O technice dyrygowania*
K. Thomas, A. Wagner - *Kompendium dyrygentury chóralnej*
R. Wagner - *Über das Dirigieren*
F. Weingartner - *Über das Dirigieren*

Literatura uzupełniająca

F. H. Netter - *Atlas anatomii człowieka*
B. Tarasiewicz - *Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu*
K. Zachwatowicz - *Jasienska Polskie belcanto. Jak śpiewać dobrze*
Martensen-Lohmann F. - *Kształcenie głosu śpiewaka*
Zielińska H., *Kształcenie głosu*, Lublin 2002
W. Hammerschidt - *Potenziale der professionellen Dirigentenausbildung*
E. S. Lisk - *The Creative Director: Conductor, Teacher, Leader*
M. Fredman - *The Conductor's Domain*
H. Schaper - *Dirigieren compact: Grundwissen und Übungen*
H. Berlioz - *L'art du chef d'orchestre*
FILMY:
K. Cleiber - *Prowadzenie próby Der Freischuetz*
L. Stokowski - *Prowadzenie próby uwertur Beethovena*
M. Jansons - *Prowadzenie próby Eroiki*
A. Wajda - *Dyrygent*

Kalkulacja nakładu pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się (w godz.)

Zajęcia dydaktyczne – godziny kontaktowe	150
Przygotowywanie się do zajęć	40
Praca z literaturą	30
Konsultacje	10
Przygotowywanie się do prezentacji/koncertu	50
Przygotowywanie się do egzaminu, zaliczenia	20
Inne	---

Łączny nakład pracy studenta w godz.	300
Liczba punktów ECTS	10

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
Punkty ECTS		2	2	2	2	2
Liczba godzin w tygodniu		2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia		kolokwium	kolokwium	kolokwium	kolokwium	egzamin

Możliwości kariery zawodowej

nauczyciel (po uzyskaniu dyplomu ukończenia studiów I i II stopnia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej oraz przygotowania pedagogicznego) prowadzący zespół wokalnie-instrumentalny

Data	Kto modyfikował	Czego dotyczy modyfikacja
20.09.2022	dr hab. Dariusz Zimnicki, dr Anna Bednarska, mgr Wojciech Pławner	opracowanie nowych efektów uczenia się i treści przedmiotu
20.10.2023 20.10.2024.	Prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała Prof. dr hab. W. Tchórzewska-Kapała	Aktualizacja karty Aktualizacja karty